

Katowice 07.10.2019r

Prof.dr hab.n.med. Maria Formińska-Kapuścik
Klinika Okulistyki Dziecięcej Katedry Okulistyki
Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach
uL.Ceglana 35,
40-514 Katowice

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Karoliny Karasińskiej p.t. „ Ocena przydatności badania elektretinografii oraz optycznej koherentnej tomografii plamki w leczeniu pacjentów z obrzękiem plamki w zapaleniu części pośredniej błony naczyniowej”.

Zapalenie błony naczyniowej to szerokie pojęcie obejmujące grupę chorób o zróżnicowanej etiologii. Podstawą klasyfikacji są cztery główne kryteria: anatomiczne, kliniczne, etiologiczne i histopatologiczne. Schorzenie to w USA i Europie odpowiedzialne jest za 10-20% przypadków niepełnosprawności wzrokowej i aż 10% ślepoty w grupie wiekowej czynnej zawodowo. Zapalenie części pośredniej cechuje przewlekły przebieg a obrzęk plamki stanowi jego częste powikłanie. Podjęty przez Doktorantkę temat jest więc ważny i potrzebny.

Przedłożona mi do oceny rozprawa liczy 147 stron druku oraz 7 stron załączników. Zawiera 15 zasadniczych rozdziałów tematycznych, tworzących jakościowo i objętościowo materiał odpowiadający wymogom rozprawy doktorskiej. Praca jest ilustrowana 13 tabelami, 29 rycinami oraz 3 wykresami włączonymi do tekstu rozprawy. Streszczenia sporządzono w języku polskim i angielskim. Piśmiennictwo obejmuje 137 pozycji.

Wstęp liczy 61 stron i jest podzielony na podrozdziały stanowiąc dobre wprowadzenie do tematu badań. Zapoznaje czytelnika z aktualnym stanem wiedzy dotyczącym definicji, klasyfikacji, epidemiologii, patomechanizmu autoimmunologicznego, oraz objawami klinicznymi, diagnostyką i leczeniem zapaleń błony naczyniowej.

Cele pracy zostały sformułowane precyzyjnie i są aktualne w świetle dotychczasowego stanu nauki. Autorka zaproponowała ocenę przydatności 2 metod diagnostycznych: optycznej koherentnej tomografii / OCT/ plamki oraz multifokalnej elektretinografii / mfERG / u pacjentów z idiopatycznym zapaleniem części pośredniej błony naczyniowej.

Protokół badań został zaakceptowany przez Komisję Bioetyczną Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu./ Opinia KB nr 50/2013/.

Do grupy badanej /P/ włączono 13 osób chorych z idiopatycznym zapaleniem części pośredniej

błony naczyniowej a do analizy statystycznej wykorzystano wyniki badań 12 pacjentów /21 oczu/. Grupę kontrolną stanowiło 79 osób zdrowych / 112 oczu/ - grupa K. Do analizy porównawczej z grupą P stworzono podgrupę kontrolną K1 wybierając oczy zdrowych pacjentów o średnich wartościach analizowanych parametrów w stosunku do norm mfERG i OCT plamki. Uwzględniono również odpowiednią płeć i wiek. Zastosowano prawidłowe kryteria włączenia i wyłączenia, a objęta badaniem grupa stanowiła wystarczający materiał do analizy statystycznej. Analiza statystyczna została przeprowadzona zgodnie z przyjętymi regułami a testy statystyczne zostały dobrane prawidłowo i nie budzą wątpliwości.

Wyniki Doktorantka przedstawiła starannie i przejrzysto na 31 stronach wykorzystując 9 tabel, 19 rycin i 3 wykresy. Najważniejsze dane statystyczne zawarte są w tekście i tabelach a odpowiednio opisane wykresy są zamieszczone w tabelach. Wyniki zaprezentowane są w sposób przemyślany i pozwalają na realizację zamierzonych celów badawczych. Autorka zaobserwowała istotną zależność pomiędzy najlepiej skorygowaną ostrością wzroku do dali i bliży a zmianami jakościowymi a nie ilościowymi w badaniu optycznej koherentnej tomografii. Nie zaobserwowała istotnej zależności pomiędzy najlepiej skorygowaną ostrością wzroku do dali i bliży a badanymi parametrami multifokalnego mfERG. Stwierdziła jedynie, że u badanych pacjentów z zapaleniem części pośredniej błony naczyniowej występuje dłuższy czas latencji załamka P1 i N1 w porównaniu do grupy kontrolnej.

Rozdział „Dyskusja” doskonale oddaje interpretację danych uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy Doktorantki z wynikami innych autorów. Sposób prowadzenia dyskusji świadczy o doskonałej znajomości literatury i o umiejętności analizowania problemu. Piśmiennictwo obejmuje 137 pozycji, głównie anglojęzycznych z ostatnich lat. Jest dobrane starannie i właściwie wykorzystane w tekście rozprawy.

Rozprawa doktorska kończy się 5 wnioskami odpowiadającymi celom pracy, oraz podsumowaniem.

Wszystkie wyciągnięte wnioski mają znaczenie poznawcze i stanowią uzupełnienie dotychczasowej wiedzy medycznej. Autorka podkreśla, że z uwagi na dostępność, nieinwazyjność i powtarzalność badania OCT, stanowi ono złoty standard w diagnozowaniu i monitorowaniu leczenia chorób plamki, w tym także jej obrzęku, w przebiegu zapalenia błony naczyniowej. Ponadto zmiany jakościowe mogą być czynnikiem rokowniczym co do poprawy widzenia u tych pacjentów. Wnioski te mają ogromne znaczenie nie tylko poznawcze ale i kliniczne.

Przedstawioną mi do recenzji pracę oceniam bardzo wysoko. Charakteryzuje się wysoką wartością poznawczą i stanowi oryginalny wkład badawczy do współczesnej okulistyki. Uzyskane przez Doktorantkę wyniki wnoszą również ważne wskazówki do praktyki klinicznej. Prace przeczytałam z przyjemnością i uznaniem dla wyjątkowej pracowitości Doktorantki. Na podkreślenie zasługuje również opracowanie zakresów wartości referencyjnych parametrów mfERG dla pracowni badań elektrofizjologicznych Kliniki Okulistyki Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu.

Z obowiązku recenzenta pragnę zapytać, czy pisząc o iniekcjach okołogałkowych i doszkliskowych nie należałoby podać nazwy leku?
Reasumując, recenzowana rozprawa doktorska spełnia warunki jakim powinna odpowiadać prawidłowo napisana i wykonana praca. Autorka wykazała się należytym przygotowaniem merytorycznym, starannością i dociekliwością badawczą.

Mając na uwadze wysoką wartość merytoryczną rozprawy lek. Karoliny Karasińskiej p.t. „Ocena przydatności badania elektroretinografii oraz optycznej koherentnej tomografii siatkówki w leczeniu pacjentów z obrzękiem siatkówki w zapaleniu części pośredniej błony naczyniowej” zwracam się do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Ponadto wnioskuję o wyróżnienie przedstawionej mi do recenzji rozprawy doktorskiej.

5624775

prof. zw. dr hab. n. med.
Maria Formińska-Kapuścik
Specjalista chorób oczu
tel. 601 490 507
98 120 57 50